

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Kossuth-tér hová a lapszellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.
Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K.
Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér.
Főszerkesztő: **Benka Gyula**
Főmunkatárs: **Zlinszky István,**

KIADÓHIVATAL:
Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési
és a hirdetési pénzek küldendők.
Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.

Vasárnapi munkaszünet.

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága e héten tartott gyűlésén foglalkozott Kétegyháza község határozatával, a mely a korcsmák vasárnapi munkaszünetét rendeli el. A közgyűlés azon határozatot hozta, hogy Kétegyháza község határozatát megsemmisíti, de egyszersmind utasítja az alispánt, hogy e tárgyban vármegyei szabályrendelet tervezetét dolgozzon ki és terjesszen a közgyűlés elé.

A vasárnapi munkaszünet bármily jelentéktelennek látszik az első pillanatra, egyike a legjelentősebb socialis intézkedéseknek. Már a bibliai kor emberei, a kiknek bizony nagyon gyakran több socialis érzékük volt a jelen kor államférfiainál, trendelik, hogy hetenként egy napon nyugedalom legyen. Minden nép minden időben ösztönszerű szükségét érezte annak, hogy bizonyos időközben egy-egy nap tartózkodják a munkától.

A vasárnapi munkaszünet törvényben kötelezőnek van kimondva,

de bizony ez a törvény annyi kivételt enged meg a szabály alól, hogy lassanként a kivétel szabálylyá válik. Különösen feltűnik, hogy a korcsmák vasárnap mind nyitva vannak.

A munkaszünetnek célja az, hogy azon néposztálynak, a melynek tagjai az egész héten a napot teljesen elfoglaló kimerítő munkával töltik, legyen egy szabad napjuk, a melyben családjukkal, lelki szükségleteikkel, megük művelésével foglalkozhatnak. Egy nap, amely kiveszi őket a szüntelen munkából és a mely lerontja azt a kűlönbséget, a mi köztük és nem dolgozó, illetve kevesebbet és kényelmesen dolgozó embertársaik között a munkanapokon oly feltűnő.

A vasárnapi munkaszünet elsőrendű fontossággal bír különösen azon szempontból, hogy a munkásosztálynak alkalom és idő adassék arra, hogy önművelésével foglalkozzék. A munkások — értve ez alatt nem a szellemi, hanem a kézzel dolgozó munkásokat, —

a munkanapokon annyira el vannak foglalva, a kifejtett és szükséges testi erőfeszítés annyira kimeríti őket, hogy nem lehetnek képesek arra, hogy munkájuk befejezte után önművelésükkel foglalkozzanak.

Már pedig az egész társadalomnak érdekében áll, hogy az az osztály, a mely számban, természetes erőben a leghatalmasabb, lehetőleg művelt is legyen. A mult idők hatalmasainak politikája, a kik a népet butaságban óhajtották tartani, régen csödöt mondott már. Nincs veszedelmesebb dolog az államra és társadalomra, mint a butaságba merült nép, a mely legkönnyebben kerülhet izgatók hatása alá és ha egyszer felzudul, elvakultságában meg nem fékezhető.

Kétségtelen tehát, hogy közérdek az, hogy a vasárnapi munkaszünet tényleg arra szolgáljon, a mire rendeltetve van, — a nép művelődésének előmozdítására. Mindaddig azonban, a mig vasárnapon az összes korcsmák

T Á R C A.

Levél.

— Adassék tulajdon hófehér kezébe —
S írja aranyszélű hosszukás levélbe:

— Én fehér galambom! Tovább ki nem állom,
Hogy így merek szólni, ne neheztelj érte.
Nélküled az élet tikkasztó-tűzes kin,
Ne hadd, hogy eldobjam! Óh legyél az enyém.
Add kezed, hadd viszlek a csudavilágba,
Hol örök a tavasz virágos pompája
S minden piéi bímbó napsugárból szöve
Ezer színbe játszik

Leszel az urnője
Alabástrom lépesős mesepalotának,
Hol egy intésedre muzsikaszó árad
Halovány álmódón, fátolpuhán szerte.
Előtted a mánor habzó kristálykelyhe,
Himes barsony tapad hajlós derekadra,
Szivárványos gyémánt villog a hajadba,
Gyöngyökkel átfonva tested fehér selyme,
Fekhelyed remegő nászirózsák pelyhe

S illatos sóhajuk mig körötte szárnyal,
Ugy-e átfoghatlak féltő szorossággal?!

Ha fejemre borul aranytakarója
Kibomló hajadnak, erőtelen róla
Lehull a kísértő halálmadár szárnya,
Ha betör szívembe szemed ragyogása,
Tiz körmét kivonja — fénytől menekülve —
S ha elkínzott lelke tán megsebesülne,
Minden csepp elpergő sűrű szilaj vérem
Ugy-e felcsókolod én gyönyörűségem?!! —

Ráborul az alkony halkán a szobára,
Néz a fiu, néz a hamvas esthomályba
S úgy rémlik előtte, mintha belecsengne
Egy karesu fehér leány puha kacagása. . . .

KEMÉNY ERZSIKE.

Dalok.

Piros pirját nem föszi már
A hajnal az égre;
Rácsókolta a galambom
Tejfehér képére.

Hanem azért igazán csak
Akkor rózsás arca,
Ha a csókom, égő csókom
Tűzrózsát gyujt rajta!

Jég verte le az almafa virágát.
Búcsúztatják a szeretóm lányságát.
Elgyűrűzték, másnak lett a matkája,
Jaj Istenem! mert elhagyott,
Soha, soha ne bánja

Kün jártam a temetőbe
Bánatomat temetni.
Meggérdeztem a szívemet,
Tudna-e még szeretni?
Nem volt rája egy szava sem,
Csak zokogott keservesen,
Ugy-ugy sajjgott az én árva, szegény szívem..

ALQUIS.

tárva nyitva állanak, csábítva be az önmegtartóztatásra kevésbé képes tömeget, ezen célt nem érhetjük el. Az alkoholizmus, a szeszitalok élvezete, egy kis duhajkodás iránti vágy sokkal erősebb a népben, semhogy vissza tudná magátartatani attól, hogy szabad idejét a korezmákban töltsse.

Az ideális állapot az volna, ha vasárnapi iskolák létesítenének a felnőttek részére, a hol az egyszerű nép eszéhez mért előadásban tájékoztatnák a megjelenőket a világnak előttük ismeretlen dolgairól. A vasárnap akkor is művelő hatással lesz, ha arra szokik a nép, hogy öszszejöjjen egyik-másik lakásán és egy-egy olvasson fel a többinek abból a krajcáros ujságból.

Nem kell attól félni népünket, hogy „megmérgezzük“ lelkét az ujságok. Inkább félnünk kell akkor, ha semmit sem tudva a világ dolgairól, egy-egy véres száju szónok szavára tűzbe megképzelt és lehetetlen eszmékért.

A míg azonban a korezmák ajtai nyitva vannak a munkaszünet napjain, a tapasztalat szerint a nép szabad idejét ott tölti. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a vasárnapi munkaszünet ma csak a részegeskedők számát emeli. A statisztika tanúsága szerint ma a munkaszünet napjai csak a bűnügyi esetek számát emelik, a testi sértéseket, gyilkosságokat teszik gyakoribbá az italtól felhevült emberek között.

Ezen okokból örömmel üdvözöljük Békésmegye törvényhatóságának határozatát. Reméljük, hogy az alkotandó megyei szabályrendelet szanálja a mostani állapotot, reméljük, hogy a korezmák vasárnapi kötelező munkaszünete üdvös hatással lesz a nép józanságára, erkölcséinek javítására. Ha majd a vasárnapi munkaszünet napjain csak a templom, iskola és a nép művelésére alakuló egyletek helyiségei lesznek csak nyitva a szórakozást keresők előtt, akkor valószínűleg kevesebbet hallunk a részegeskedésben tönkrement emberekről és kevesebb dolga lesz a rendőrségnek és a csendőrségnek a megkéselt, illetve késelő vádlottakkal — ha esetleg kevesebb italadó folyik is majd be az államkasszába!

IDEM.

Községi közgyűlés.

Szarvas község képviselőtestülete f. hó 17-én tartotta meg rendkívüli közgyűlését.

Nem keressük az okot, mi hozta oly szép számmal össze a képviselőket, tényként csak azt állapíthatjuk meg, hogy az ülés éppen a megjelentek nagy száma folytán, méltóságos volt.

A fontosabbnál fontosabb ügyek elintézését a nyugodtság és tárgyilagosság jellemezte. Minden felszólalás megkapta a jelen voltakat és a többség helyeslően honorálta a felszólalót. A gyűlésen országgyűlési képviselők is jelen volt, kinek bölcs mérséklete, tudása és az ügyek elintézése körüli nagy jártassága, előre is biztosította az ügyek kifogástalan, tapintatos és törvényes elintézését.

A tárgysorozat utolsó pontja, melyben az adókules leszállítása jelentetett be, általános tetszést és jóleső megnyugvást keltett.

Mostoha viszonyok, a fokozott mérvben előállott közszükséglet fedezése; az évenként ismétlődő elemi károk folytán leírásba hozott községi adók, a kataszteri mérnökök munkálata folytán előállott tetemes költség és a közmunka pénztártól kölcsönvett 8000 korona visszafizetése, az asphalt járda fejlesztésére fordított 21.000 korona költség megszavazása után senki sem hitte volna, hogy az adókules nemcsak nem emelkedik, hanem ellenkezőleg több perccenttel leszállt.

Az előjáróság gazdálkodását kiki bírálhatja tetszése szerint; egyet azonban meg kell állapítani, hogy ez fényes bizonyossága annak, miszerint a céltudatos, egymást megértő és jóakaratu együtt működést minden körülmények között siker koronázza.

Ne tegye e siker az intéző köröket elbizakodottá; de szolgáljon jövőre is buzdítólag az a tudat, hogy ilyen ténykedésüket sokan fogják hálásan fogadni és elismerésükkel jutalmazni.

A gyűlésről a következőkben számolunk be: A közgyűlésen Valkovszky Mihály bíró elnökölt. Előadó Jeszenszky Frigyes h. főjegyző volt. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után dr. Haviár Gyula képviselő felvilágosítást kért egyes ügyek mikénti állásáról és mert részben megnyugtató felvilágosítást nyert; részben a kívántak sürgős végrehajtása kilátásba helyeztetett; áttért a közgyűlés a tárgysorozat első pontjához, községi mérnök szabadság iránti kérelmének tárgyalásához.

Csicsel János indítványozta, hogy az előjáróság a honvédelmi miniszter urhoz beadandó kérvénnyel mentesse fel a mérnököt az időszaki fegyvergyakorlat alól, mert nevezetnek a sok fontos műszaki teendők elvégzésénél való személyes jelenléte feltétlenül szükséges. A képviselőtestület az indít-

ványhoz hozzájárult, egyben megszavazta a tanács által javaslatba hozott egy kiegészítő díjnak alkalmazása folytán felmerült napi 4 korona költséget.

Lampert Gábor községi adószedő pénztárnok lemondása elfogadtatott. Tekintve, hogy nevezett több éven keresztül hűséges, szorgalmas és megbízható tisztviselője volt a községnek, elhatározatott, hogy távozására alkalmasból neki jegyzőkönyvi köszönet nyilvánítassék.

A tüipánkertszövetség azon kérelmét, hogy a helyben létesítendő kosárfonó tanfolyam részére szükséges fűzvesző és megfelelő helyiség adásának, egyhangulag és örömmel teljesítette a közgyűlés. Felkérte egyúttal a vezetőséget, hogy az elért eredményről annak idején jelentést tegyen a képviselőtestületnek.

Az asphalt járda fejlesztése s a meglevő hálózat kijavítása s az asphalt alaplól kölcsön vett 8000 korona visszafizetése iránt tett előjárói javaslatot a közgyűlés elfogadta. Az előjáróság javaslatára folytán a Gróf Csáky utca északi oldala a vasuti indóházig 180 méteres járdával lesz ellátva, azonfelül a jelenlegi rossz járda kijavittatik. Az újabb járda költségeihez az érdekelt háztulajdonosok 30 százalékkal fognak hozzájárulni.

Rózsa Gyula vágóhídi takarító edlgi 9 korona havi fizetése 12 koronára emeltetett.

A főszolgabírói hivatal világítási költsége tárgyában hozott alispáni határozat értelmében a múlt világítási díjja fejében felajánlott gyertya általán elfogadtatott azon határozott kijelentéssel, hogy jövőre az acetylen világítás csakis a község által meghatározott díj mellett engedélyeztetik.

Nemes Samu községi állatorvos szabadság iránti kérvénye kedvezőleg intéztetett, helyettesül 40 korona havi díjjazással Kristóffy János állatorvos bízott meg.

A június havi pénztárvizsgálat tudomásul vétetett.

Zelenák János kérelmére a községi épületek emésztő gödreinek tisztításáért évi 1200 korona általányt szavazott meg a közgyűlés.

A járási mezőgazdasági bizottság által f. évi szeptember 29-én megtartani szándékolt állatkiállítás helyéül a község tulajdonát képező Erzsébetligeti herés lett átengedve; egyben magára vállalta a község, hogy a rendezendő bizottság által szükségesnek talált korlátok és sátrak felállítását is saját költségén eszközli. A baromfi kiállítás helyéül kijelölt Lusztig-féle kertnél alkalmasabb helyet kijelölni nem lehetett.

1907
gyár
ipar“
megke
viár L
tározta
menő
jelentk
lőli a
abban
mát.
kesztő
értésit
A
mélyze
és cse
drágas
6 tagh
s ugya
csisok
kérelm
S
tyás já
idő en
W
záróra
mét pá
selőtes
A
lentést
tovább
hosszal
határoz
A
reskede
rint sz
A
Mibály
küldette
A
való el
folytán
Az
melléke
már ké
a taná
engedé
A
állapítá
zal ad
hogy a
előzőleg
után a
ján a
zólóg t
A
térkép
1360 k
szes k
község
zési ár
Törv
Bé
Gyulan

A községben létesíteni szándékolt gyár segélyezése iránt a — „Honi ipar“ szerkesztője által benyújtott megkeresvényre a képviselőtestület Haviár Dani képviselő indítványára elhatározta, hogy a község a legmesszebb menő áldozatra kész, csak vállalkozó jelentkezzék, aki határozottan megjelöli a létesíteni szándékolt gyárat s abban alkalmazandó munkások számát. Ezen határozatról a nevezett szerkesztőség és az aradi iparkamara is értesítendő.

A községi segéd- és kezelőszemélyzet, valamint a községi rendőrség és cselédség fizetés rendezés, illetve drágasági pótléki iránti kérvénye egy 6 tagból álló bizottsághoz utasított s ugyanily sorsra jutott a községi kocsisok és udvarosok béremelése iránti kérelmek is.

Szvák Mihály iktató és Boros Mátyás járlatkezelő által kért szabadságidő engedélyeztetett.

Wigner Kajos Központi szállodás záróra meghosszabbítása iránti kérelmét pártolólág véleményezte a képviselőtestület.

A II-dik egynegyedévi orvosi jelentést a közegészségügy viszonyairól, továbbá Weiczner Gábor záróra meghosszabbítása ügyében hozott alispáni határozat tudomásul vétetett.

A vámos közutak tárgyában a kereskedelmi miniszter ur kívánsága szerint szükséges pótlások eszközöltettek.

A selejtező bizottságba Gyuris Mihály és Kita András képviselők küldettek ki.

A külső vásártérnek korlátokkal való ellátását az alispán ur rendelete folytán a képviselőtestület elhatározta.

Az orosházi és csabai uti iskolák melléképületeinek vállalatba adását, a már kötött szerződés betartása mellett a tanács javaslata folytán a közgyűlés engedélyezte.

A községi választó kerületek megállapítására vonatkozó előterjesztés azzal adott vissza az előjárásnak, hogy a választók névjegyzékét tegye előzőleg közzemlére, ennek lejárta után a multban követett eljárás alapján a kerületek beosztására vonatkozólag tegyen újabb előterjesztést.

A község belterületéről készített térkép sokszorosítási költsége fejében 1360 korona szavaztatott meg. A díszes kivitelben előállított térképet a község darabonként 2 korona beszerzési ár mellett fogja árusítani.

Törvényhatósági közgyűlés.

Békésvármegye törvényhatósága Gyulán július 15-én tartotta rendki-

vüli közgyűlését. A közgyűlésen a tagok minimális számban jelentek meg és minden nagyobb vita nélkül fogadták el az állandó választmány előterjesztését, alig tevén azokon néha-néha egy kis módosítást. A közgyűlés jelentősebb tárgyai a következők voltak:

A vármegye 700,000 koronás kölcsönt akar felvenni, de nagyon drágálták a Pesti Hazai Első Takarékpénztár ajánlatát, azért elhatározták, hogy míg a pénzvizonyok nem javulnak, ideiglenesen a különféle megyei alapokból veszik fel az építkezésekre szükséges összegeket. Ezzel biztosítva van a szarvas-endrődi utnak jövő évre kikövezése.

A belügyminiszter a megye költségvetését egyes részeiben nem hagyta jóvá, t. i. törölt néhány ujonnan létesíteni óhajtott állást, továbbá a főispáni lakás fűtésének és világításának költségét a megye terhére írta. A közgyűlés feliratot intézett a miniszterhez, kifejtve, hogy az árvaszék-nél szükséges még egy ülnök, azért kéri a minisztert, hogy ezen állást rendszeresítse, vagy adjon a megyének 1000 korona segélyt az állás rendszeresítéséhez. Dr. Fábry Sándor az elnöklő főispán előterjesztette, hogy a főispáni lakás fűtési és világítási költségeit a főispánok mindig a maguké-
ből fedezték, így a miniszter határozata valószínűleg tévedésen alapul, mire ez ellen is feliratot határoztak.

Több főispáni bizottság elnöksége megüresedvén, azokra a közgyűlés Nagy Jenőt, Dérczy Pétert és Zlinszky Istvánt választotta meg.

Báró Wodianer Albertné 10.000 kor. alapítványt tett a gyulai szerezet-ház javára, melynek kezelésére a megyét kéri. Ezt a közgyűlés halás köszönettel elvállalta.

Gyula város 200 részvényt vett a közmunkapénztár terhére a gyulai kötött és szövöttáru gyár új részvényeiből. A közgyűlés e határozatot megsemmisítette, kijelentvén, hogy bár a részvényvásárlás ellen nincs kifogása, de a jelzett alap erre a célra nem használható, hanem gondoskodják Gyula város egyéb fedezetről.

Legelőnkébb vitát kellett Kétegyháza község határozata, amely a koresmák zárva tartását mondja ki. Az állandó választmány a határozat megsemmisítését javasolta, mert a vasárnap munkaszünet szabályozása a törvényhozás dolga és így a község abba nem avatkozhat. A megyegyűlés már többször felírt ily irányban a képviselőházhoz és kormányhoz, mely feliratokra, mint Ambrus Sándor alispán előadta, a miniszter azon választ adta, hogy a munkaszünetről szóló törvény

revíziója készül és ott figyelembe veszik a feliratot. Többek hozzászólása után, Fábry Sándor közvetítő indítványt tett, melyet azután a közgyűlés el is fogadott. Kétegyháza község határozatát megsemmisítették, de kimondták azt, hogy a megyegyűlés szükségesnek tartja hasonló szellemű vármegyei szabályrendelet létesítését, s utasítja az alispánt, hogy ily szabályrendelet tervezetét dolgozza ki és terjessze annak idején a megye törvényhatósági bizottságának közgyűlése elé.

Ezután még sok apróbb ügyet intéztek el, jóváhagyták a községek képviselőtestületeinek felterjesztett határozatait, többek között Kondoros község azon határozatát, melylyel a községi állatorvos fizetését 200 koronával felemelte.

UJDONSÁGOK

— Főispán változás a megyén. Dr. Fábry Sándor rövid időn belül távozik a főispáni székből és utódja kilétéről még senki biztosat nem tud. A hírlapokban megjelent kombinációk nagybárra légbőlkapottak, Annyi a valóság, hogy a belügyminiszter Haviár Dani országgyűlési képviselőnket felkérte, kinek is f. hó 11-én felajánlotta a főispáni állást, Képviselőnk azonban hivatkozva elvi és személyi okokra a megítélt bizalmat nem fogadta el.

— A vármegyei tisztikar bucsu bankettja. Dr. Fábry Sándor főispán távozása alkalmából e hó 15-én Gyulán a Békésmegyei Kaszinóban fényes bankettet rendezett a vármegyei tisztikar, melyen a megye tisztviselőin kívül is többen megjelentek. Szarvasról dr. Wieland Sándor főszolgabíró volt jelen a vacsorán, melyet megelőzőleg délután három órakor Ambrus Sándor alispán vezetése alatt tisztelgett a megyei tisztikar a távozó főispánnál. A közvacsorán több lelkes felköszöntőben ünnepelték dr. Fábry Sándort, ki mintegy huszonöt esztendőn át volt Békésmegye szolgálatában.

— Eskütétel. Tudvalevő, hogy dr. Haviár Gyula szarvasi ügyvédet a főispán már régebben tiszteletbeli vármegyei főügyésznek nevezte ki, a vármegyei közgyűlés pedig helyettes vármegyei főügyésznek választotta meg. Dr. Haviár Gyula hivatalos esküjét július 15-én tette le Gyulán.

— A D. M. K. E. makói diákotthona. A Délmagyarországi Közművé-

lődési Egylet Makón 160 növendék részére fényesen berendezett diákotthon létesített, melybe 9 évet meghaladott koru növendékeket vesznek fel. A 160 növendék közül 80 teljes díjat fizet, ami havonként 36 koronát tesz ki azonkívül felvételi, butorhasználati, orvosi díj címén 40 korona fizetendő. 80 helyre 25-50 százalék engedménnyel, esetleg ingyen is vesznek fel pályázókat. A pályázni óhajtóknak szívesen ad felvilágosítást a diák otthon felügyelő bizottsága.

— **Lelkészi értekezlet.** A békési egyházmegye lelkészei évenként a rendes közgyűlés megtartása előtt szokták minden évben más és más egyházközségben megtartani lelkészi értekezletüket. Ez évben nálunk tartották meg ezen értekezletüket f. hó 15-én d. e. az egyházközség tanácstermében. Az értekezletet megelőzőleg az ó-templomban urvacsorát osztott ki Zvarinyi János lelkész. Az értekezleten: Veres József esperes s Haviár Dani egyházmegyei felügyelő elnökök. Jelen voltak: Csorvásról Freitag János lelkész, Gádoros: Ruzs Zoltán lelkész, Kondoros: Keviczky László lelkész, Nagyszénás: Mendöl Lajos lelkész, Orosháza: Veres József, Kovács Andor, Okályi Adolf lelkészek, Bulla Sándor egyházközségi felügyelő, Pusztaföldvár: Rédey Károly lelkész, Szarvas: Zvarinyi János, Scholtz Gyula lelkészek, Haviár Dani egyházközségi s egyházmegyei felügyelő, Szentertornya: Podhradszky János lelkész, Tótkomlós: Gajdács Pál lelkész. Távol voltak: Placskó István szarvasi s Hrdlicska Lajos tótkomlói lelkészek. Az előbbi családi gyászra való tekintettel van távol, elmaradása igazoltatott. A gyűlés tárgya az egyházmegyei s kerületi segélyező egyletek állapotáról illetve alapszabályairól szóló jelentések tárgyalása. Az egyházmegyei segélyegylet ügye keltett hosszabb vitát, határozatra azonban nem került a sor, így ezen segélyegylet vajdó ügye csak az évi rendes egyházmegyei közgyűlésen nyer megoldást. Elintéztetett még más néhány az egyházak beléletére tartozó ügy. Az értekezlet után délben az Árpád szállóban közebéd volt.

— **Halálozás.** Borgulya György (kovács) 67 éves korában f. hó 18-án hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 19-én d. u. nagy részvét mellett ment végbe.

— **Vizbefult libapásztor.** Herpai Anna 8 éves kis libapásztor f. hó 16-án a holt Körös mellett legeltette libáit. Míg a libák vígan uszkáltak, addig ő a Robitsék-féle fatelep tulajdonát képező fenyőfákon

játszott, s játszás közben a vízbe esett és belefutott. Ugy látszik, senki sem volt közelében, mert a libák maguktól mentek haza, míg a kis libapásztor holttestét f. hó 17-én huzták ki a halászkok a Körös vizéből.

— **A kuglizó veszedelmei.** A nyáron oly kedvelt sportnak, a kuglizásnak hívei nem is gondolják, mily veszedelemben forog állandóan az a gyerek, a ki a kugli bábut állítja. A kugli golyó gyakran kiugrik és ha az erős röptében az ott álló gyermeket találja, bizony könnyen összetöri annak vékony csontjait. Ideje volna hogy a hatóságok kényszerítsék a vendéglősöket arra, hogy az állító gyerek részére fedett helyett csináljanak, ahol védve volna az esetleg ki-röpülő golyó elől.

— **És még azt mondják, hogy nem haladunk!** . . . Mindig szidnak bennünket, hogy Szarvas ilyen, olyan elmaradt mindenben, nem halad a korrallal, ósdi, stb. stb. Pedig hát nem is igaz. Ugyanis melyik községnek van oly gyepmestere, a kinek névjegyei is vannak. Bizony, úgy van, Szarvas község gyepmestere névjegyeket csináltatott, diszes kis névjegyeket, melyek széle be is van hajtvva. Most már valószínűleg, ha elviszi kedves, kis kutyáinkat, másnap részvéte jeléül leadja névjegyét, — talán rá is írja hogy p. r.! —

— **Aratósztrájk.** A héten ismét aratósztrájk volt, a mely azonban békésen végződött, mert a gazdák belátták, hogy a sztrájkba lépett munkásoknak teljesen igazuk volt és eleget tettek azok kívánságának. Reisz és Plesch bérlők, a kik Kondoros és Endrőd között lévő báró Mankburg-féle birtokon gazdálkodnak, úgy szerződtek aratóikkal, hogy azok egy tízedrészlet kapnak, de a törvény világos rendelkezése ellenére nem tették be a szerződésbe a munkások javára a minimális kereset biztosítását. Mikor most a munkások az aratáshoz fogtak, látták, hogy a termés oly rossz, hogy nagy munkával legfeljebb 90 kiló árpát szerezhet egy arató, ami bizony nagyon kevés, épen ezért megtagadták a munkát. A bérlők megkeresésére dr. Wieland Sándor szarvasi főszolgabíró kiszállt a helyszínre és figyelemztette a bérlőket eljárásuk helytelen voltára és arra, hogy itt a munkások teljes joggal tagadták meg az aratást. Erre a bérlők azon egyezsége léptek munkásaikkal, hogy minden aratónak egy métermázsra árpa bérjavítást adtak, mire azok azonnal munkába állottak.

— **Drágasági pótlék Kondoroson.** A szomszéd Kondoros község is lefőz bennünket. Míg nálunk nagy nehezen sikerült keresztül vinni bizottság kiküldését, Kondoros képviselőtestülete meg tudja becsülni tisztviselői mozgalmát, meg tudja érteni, hogy a mai drága életviszonyok milyen súlyljal nehezdednek az igen szerény fizetésű tisztviselőkre és hogy némiképp segít-

sen, elhatározta, hogy minden tisztviselőjének drágasági pótlékot ad. A község tisztviselői a képviselőtestület határozata szerint 10 százalék, a rendőrök pedig 5 százalék drágasági pótlékban részesülnek.

— **Tantestületi ülés.** A szarvasi ág. hitv. ev. egyházközség tantestülete f. hó 17-én az egyházközségi tanácstermében Scholtz Gyula igazgató lelkész elnökölte alatt tartotta ülését. Az ülés főbb pontjai a tantestület által beadandó szavazatok a kerületi gyűlési tanítóképviseelőre. Ugyanis a bányakerület püspöke, minden évben más és más egyházmegyéből tanítókat jelöl, kik közül a tanítók kettőre adják szavazatukat s a legfőbb szavazatot nyert két tanító lesz az egyházkerületi gyűlésen a tanítók képviselője. Ez évben a bácsi egyházmegyéből történt a jelölés. A 4 jelölt közül a szarvasi ev. tantestület, Wágner Henrik cservenkai s Garay Endre pesrői tanítókra adta szavazatát. Az egyháztanácsban is van a tanítóknak képviselője, kinek három évi megbízatása ez alkalommal járt le, további három évre a tantestület által Csernák János bizatott meg.

— **A katonaszökevény bünei.**

A napokban történt Szarvason, hogy Liska András házához egy katona állított be, előadva, hogy Csabáról jön pár napi szabadsággal, a mely idejét arra akarja használni, hogy menyasszonyt szerezzen, mivel az ősszel szabadul és akkor nőszülni akar. Liska András adott neki szállást és midőn másnap azt mondta neki a vendége, hogy talált már menyasszonyt, adjon kölesön egy ruhát, mert katona egyenruhában nem akar oda menni, gyanutlanul adott teljes öltözet ruhát. A vendég erre elment, otthagya katona ruháit — és soha vissza nem tért. — Pár napra Pápai S. Sándornénál Öcsödön kért szállást egy fiatal ember. Elmondta, hogy Szarvasról jön, itt van a takarékbán 150.000 korona pénze, nőszülni akar, ajánlanak neki valami tisztességes hajadont. Pápainé gyanutlanul befogadta házába az idegent, aki felhasználva azt az időt, míg házi gazdaszönya elment kis időre, a szobában levő mintegy 180 koronányi összeget ellopta és megszökött. A esendőség megállapította, hogy mindkét büneslekményt Szász András követelte el, a ki a 101. gyalogezredből Békécsabáról e hó 3-án megszökött és azóta erősen kutatják hollétét.

— **Ki akar postatiszt lenni?** A posta-távirda igazgatósága pályázatot hirdet 100 gyakornokjelölti állásra a m. kir. posta, távirda és távbeszélőhöz. A gyakornokjelöltekből képezik a gyakorlati idő letelte után a tiszteket. A pályázatok benyújtási határideje augusztus hó 1. napja. Középiskolai érettségét tett magyar állampolgárok, kik 18. életévüket betöltötték, pályázhatnak. Bővebb felvilágosítást a szarvasi postahivatal főnöke is szívesen megad.

— **Tolvajlás.** Bárány György helyi fiatal legény az Anna ligetben szénát gyűjtött Mellényét egy fára akasztotta, a melyben két fedelű nickel remontoir órája is

benn v
kondor
tulajdo
tetszet
Azonba
hogy
már t
rosra,
tatás v
ra. Az
ban be
dörség
tettes
s meg
nokság
vissza

éves s
óra kö
akaszt
már b
bár le
okáról
től bu

án a g
fürödt
fülkéb
nyaklá
nyoma

sokszo
szüksé
zunk
vásáro
fogtisz
gyar
kiváló
féle
mely
ápoló

nézve
tisztit
Fritza
ben,
ban
mint
tot k
anna
lános
vend.
ban,
nál,
haszn
vend
tisztit
anya
mökk
lan
Schu
és az
pekk
gozza

és g
áron
Adol

benn volt. Arra jött időközben Bjelik Mihály kondorosi lakos, ki a távolabb munkálkodó tulajdonos mellényét megtapasztalván, meg-tetszett a zsebóra s elvitte azt magával. Azonban az órán hiányzott az üveg, hogy tehát az olesón szerzett órát, már teljes rendbe vigye haza Kondo-rosra, egyik órásunkhoz elvitte megcsinál-tatás végett, hogy a hiányzó üveget tegye, ra. Azonban ez volt a veszte, mert az órá-ban benne volt a tulajdonos neve, a ren-dőrség megindíva a nyomozást, azonnal a tettes nyomára bukkant, s egyben értesítette s megkereste a kondorosi csendőr parancs-nokságot, hogy az órát vegye el, s küldje vissza Szarvasra.

— **Öngyilkosság.** Bankó János 58 éves szarvasi lakos f. hó 15-én reggel 7—8 óra között szobájában a mestergerendára akasztotta magát, mire a családja észrevette már halott volt. Tettének oka ismeretlen, bár levelet hagyott hátra, öngyilkosságának okáról azonban mitsem említ, csupán övéitől bucsuzik el.

— **Lopás.** Köhn Mátyásné f. hó 16-án a gőzfürdőben volt. Míg ő és kis leánya fürödtek, ismeretlen tettes a 12-es számú fülkéből 2 drb. arany gyűrűjét s egy drb. nyakláncát elvitte. A rendőrség már a tettes nyomában van.

— **Pártoljuk a hazai ipart!** Be sokszor halljuk a szózatot és mégis szükségleteink fedezésénél nem vigyázunk eléggé, hogy ne osztrák árut vásároljunk. Ezer meg ezer idegen fogtisztító szert vesz naponta a magyar közönség, mikor itt van most a kiváló magyar gyártmány a Brázay féle KALOGÉN sóborszesz fogkrém, mely valósággal ideális fogtisztító és ápoló szer.

— **Minden praktikus háziasszonyra nézve nagy nyereség, ha a Globusz tisztító-kivonatot használja, melyet a Fritza Schulz jun. r. t. gyárt Lipcsében, Neuburgban, Egerben és Lincelnban New-York mellett. Évente több mint 70 millió Glóbusz tisztító-kivonatot küldenek szét, a mi bizonyítéka annak, hogy ez a fémtisztítószer általános és megérdemelt figyelemnek örvend, és hogy több millió háztartásban, műhelyben, üzletben, katonaságnál, vasutnál és szállítótársaságnál használják. Csak elsőrendű szer örvend ilyen elterjedtségnek. A Glóbusz tisztítószer kivonatot a legjobb nyersanyagokból, különösen neuburgi homokkrétából állítják elő, amely páratlan jó minőségben csakis a Fritz Schulz jun. r. t. bányáiban található és azt gőziszapgárákban legújabb gépekkel legfinomabb minőségre dolgozzák ki.**

— **Többféle bányából kőszén és gépolaj a csépléshez kedvezményes áron és feltételek mellett csak is Buk Adolfnál szerezhető be.** 10—10

Közzgazdaság.

Ló, szarvasmarha, aprójószág és házi ipari kiállításunk.

Már lapunk előző számában megemlékeztünk arról, hogy a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület városunkban f. évi szept. hó 29-én kiállítást rendez. Ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a részletekről is tájékoztathatjuk az érdeklődőket.

A ló, szarvasmarha és házi ipari kiállítás védnökeül a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület Gróf Bolza Géza ur Ö Meltóságát, az aprójószág kiállítás védnökeül pedig özv. Dr. Báró Braunecker Lamorné urnő Ö Meltóságát kérte föl. A rendezőbizottságok Dr. Wieland Sándor és Dr. Takács Izsó elnöklete alatt megalakultak.

Városunk előjárósága nemes áldozatkészséggel elhatározta, hogy a kiállításhoz szükséges korlátokat, sátrakat, ketreceket a város költségén fölállíttatja és a kiállításra szolgáló területet ingyen engedi át. A Gazdasági Egyesület majdnem 2000 koronát oszt ki a kiállítók között díjakban és a baromfi kiállítás díjaihoz a kormány is kilátásba helyezett 300 koronát.

Fölösleges bővebben fejtegetnünk, hogy a kiállítás, amely egy régi vágyunk teljesülése, minő nagy fontosságú eredményekre vezet és épen ezért fölhívjuk gazdáink figyelmét arra, hogy a kiállításra már most készüljenek, mert az erkölcsi nyereség mellett ott van a sok és szép pénzbeli jutalom is.

A kiállítás hivatalos programját a következőkben közöljük:

A kiállítás célja a vármegye állattenyésztésének és háziiparának fejlesztése lévén, kiállíthat minden békésvármegyei gazda: lovat, csikót, nyugati- és magyarfajta szarvasmarhát, tehenet, üszőt, bikát, tyukot, ludat, rucát, pulykát és házi nyulat, ha a saját nevelése, vagy már régebb idő óta birtokában van; kiállíthatja továbbá minden békésvármegyei munkás az általa készített bármiféle háziipari cikket.

Az állatkiállítás Szarvason, az Erzsébet-liget melletti herésen, az aprójószágkiállítás a Lusztig kertben fog tartatni. Az aprójószágkiállítás és vásár két napos leend.

A kiállítás bíráló-bizottsága a helyszínén alakul meg, a bírálat befejeztével az eredményt azonnal kihirdeti s a díjakat azonnal kiosztja.

A kiállítani szándékozók a rendező-bizottság elnökénél, Szarvason, levélben is jelentkezhetnek, legkésőbb szeptember hó 15-ig.

A kiállítás díj- és költségmentes. Az állatok elhelyezéséről a rendezőség, takarmány- és aljszalmáról a tulajdonos gondoskodik.

Amíg a kiállítás tart az állatok el nem vihetők.

A kiállításra a következő díjak lettek kitűzve.

A) Lovakra.

- I. Sikerült csikóval bemutatott anyakancák:
- I. államdíj 100 kor. II. államdíj 80 k. III. államdíj 60 k. IV. államdíj 40 k. V. államdíj 20 k. Szarvas város 60 k.
- II. 2 és 3 éves kanca csikókra amelyek jó tenyészanyagok ígérkeznek:
- I. államdíj 80 k. II. államdíj 60 k. III. államdíj 40 k. IV. államdíj 20 k.
- III. 1 éves kanca csikókra:
- I. államdíj 50 k. II. államdíj 40 k. III. államdíj 30 k. IV. államdíj 20 k. V. államdíj 10 korona.

B) Szarvasmarhákra.

Nyugati fajta.

II. Borjas tehenekre, melyek a fajta jelleg minden követelményének legjobban megfelelnek.

- I. államdíj 70 k. II. államdíj 50 kor. III. államdíj 40 kor. IV. államdíj 30 k.

II. 1—2 éves üszökre, melyek kiváló tenyészanyagok ígérkeznek:

- I. államdíj 70 k. II. államdíj 60 k. III. államdíj 50 k. IV. államdíj 30 k. V. államdíj 20 korona.

Magyar fajta.

I. Borjas tehenekre.

- I. államdíj 70 k. II. államdíj 50 k. III. államdíj 40 k. IV. államdíj 20 k.

II. 1—2—3 éves üszökre, melyek kiváló tenyészanyagoknak ígérkeznek:

- I. államdíj 60 k. II. államdíj 50 kor. III. államdíj 40 k. IV. államdíj 30 k. V. államdíj 20 kor. Ezekon kívül a szarvasi járás mezőgazdasági alapjából 250 korona értékű jutalom tárgy.

C) Aprójószág-csoportjára.

I. Tyukokra.

- I. államdíj 30 k. II. államdíj 20 k. III. államdíj 15 k. IV. államdíj 10 k. V. államdíj 5 korona.

II. Libákra.

- I. államdíj 20 k. II. államdíj 15 kor. III. államdíj 10 k. IV. államdíj 5 kor.

III. Rucákra.

- I. államdíj 15 k. II. államdíj 10 kor. III. államdíj 5 korona.

IV. Pulykákra:

- I. államdíj 10 k. II. államdíj 10 kor. III. államdíj 5 korona.

V. Házi nyulakra.

I. díj 6 k., II. díj 4 k., összesen 10 k.

D. **Háziiparra** 30 korona.

Ugy a lovakra, valamint a szarvasmarhákra és aprójószágokra kitűzött díjakon kívül az egyesület díjaz, a szükséghez képest, arany, ezüst és bronz oklevelekkel, valamint ezüst és bronz érmekkel, mely esetben mindegyik osztálynál az I. egyleti díj arany oklevél a II. egyleti díj ezüst érme, a III. egyleti díj ezüst oklevél, a IV. díj bronz érme, az V. díj bronz oklevél.

Az elnökséggel egyetértőleg a bíráló-bizottságnak jogában áll a díjakat egyik osztályból a másikba áttenni.

Pénzdíjra csakis kizsákdák pályázhatnak.

Uradalmak, nagy és középbirtokok, valamint gazdatisztek állatai csakis oklevéllel, vagy éremmel tüntethetők ki.

Kérdézködésekre bővebb felvilágosításokat a Békésvármegyei Gazdasági egyesület titkári hivatala, vagy a kiállítás elnöksége szívesen nyújt, akár szóval, akár írásban.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Béla.**

Laptulajdonos: **Dr. Haviár Gyula.**

Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

Nyilt-tér.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

7891 - 1907 ikt. szám.

Hirdetmény.

Az 1886: XXII. t.-cz. 39. §-a értelmében Szarvas község előjárásága ezennel közhírré teszi, hogy az 1908 évre érvényes községi választók névjegyzéke 1907 július 22-től öt napon át a községi főjegyzői irodában van közzétevére kitéve, hol az bárki által megtekinthető, s az észrevételek az előjárásnál beadhatók.

Szarvason 1907. évi július hó 19-én,
JESZENSZKY s. k. VALKOVSKY s. k.
h. főjegyző. bíró.

Tisztíts csak
GLOBUSZ
FÉM-TISZTÍTÓ
KIVONAT
A legjobb
tisztítószer a világon

Bérbe kiadó.

Özv. Moravcsik Józsefnének Juhász-utcai háza. — Értekezni lehet a tulajdonosnál.

Villanyesengőt szerelek és javítok a legolcsóbb árban.

Schön M. órás.

Meghívásra egy levelező-lap elegendő.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEK TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek**,
úgyisint **magánjérek** (uti-mozdonyok) cseplesi,
vontatási és szántási oxélekre (a mozdony után akasz-
tott egy ötlet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

Földeladás. A kákai határon
51 kis hold
szántóföld tanyával szabadkézből eladó.
Értekezhetni lehet
özv. Kelemen Jánosnéval,
régi szám. 594.

HÁLA

készít engem, hogy minden tőd-
és torokbajban szenvedővel szí-
vesen és díjtalanul közöljem, mily
módon szabadult most már tanító
flam egy egyszerű, olcsó és hatásos
termék által hosszadalmas szen-
vedésétől.

A. Baumgartl, Gastwirt
in Neudek bei Karlsbad.

Hirdetések

jutányos áron vétetnek fel

lapunk

Kiadóhivatalában.

Cook és Johnson-féle

amerikai

szabadalmazott tyuk-
szem gyűrűk

(törv. védve)

ma az egyetlen szer, mely-
lyel az oly rettenetes tyuk-
szem-fájdalmak megszüntet-
hetők és a tö teljes bi-
zonyossággal kiirtható.

Ma a világ legjobb gyógyszere.

Minden szenvedőnek ajánlandó.

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

Kapható Szarvason: Bugyis Andor,
Burger Frigyes és Nigrinyi Zoltán
gyógyszertáraiban.

A NAP

A magyar újságírás szenzációja, Ma-
gyarország legfüggetlenebb és legel-
terjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztője: **BRAUN SANDOR.**

Politikai főmunkatársai: **BRÓDY SANDOR**
LENGYEL ZOLTAN és **DR. KALMAR ANTAL**

A NAP a 48-as eszmény leghivebb
katonája és a 67-es politika k ér-
lelhetetlen üldözője.

A NAP már kora reggel
megérkezik a vidékre

A NAP nemcsak a legkitűnőbb lap
de a legolcsóbb is.

Egy szám ára 2 krajcár.

Előfizetés: negyedévre 4 korona, egy
hónapra 1 korona 40 fillér.

Mutatványszámokat készséggel küld: A
NAP kiadóhivatala VIII. ker., Rökk Szilárd
utca 9. sz.

FÖLD-ELADÁS.

Néhai Ponyiczki Sámuel örökösei közhírré teszik azt, hogy a
kákai közös legelőben levő 54 holdnyi legelőjük s ugyancsak
a kákai pusztán levő 14 holdnyi szántóföldjük szabadkézből
örök áron eladó.

A venni szándékozók arra kéretnek, hogy ajánlataikat Dr.
PONYICZKY ELEK orvoshoz Csánád-Apátfalvára küldjék be.

megnyilt.

Új könyvkötészet!

Izléses kiállítás!
Hibátlan munka!

SÁMUEL A.

KÖNYVNYOMDAJÁBAN

SZARVASON

BELICEY-UT 9. SZ. A.

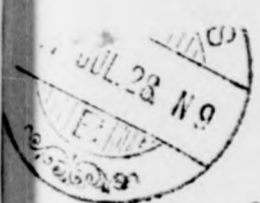
Könyvnyomdám a mai kor igényeinek megfelelőleg teljesen új betűkkel, valamint 6 mechanikai géppel van felszerelve.

Új könyvkötészet!

megnyilt.

Új könyvkötészetem

Új könyvkötészetem

XXV

Kossuth

Kézirato

Az az utóbbi zánkban den tér egészen Így a k az volt egyrészt tenni, n valókat A tása me vannak, hivatás folyást a gyako böző fo litások Em jelei k nyilván is nag gyakorl szakbeli szaporo

Egy szempárr szálló hó mint a k fiatal szí a nagy földi hús juttassa hozott, a Hos egy ideg holttestel lögte, dette eg Minél tov holttetem árok pa merre es Fej hő kóvál